

§ 393 Yttrande över Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande - Ny kärnkraft - ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall

KS 2025/1208

Kommunstyrelsens beslut

att anta yttrandet och översända detsamma till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning

Den 2 november 2023 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att se över nuvarande regler för att underlätta för ny kärnkraft genom att bl.a. analysera systemet för omhändertagande av kärnavfall och använt kärnbränsle samt behovet av anpassning och utveckling för hantering av avfall från nya reaktorer.

Utredaren ska enligt direktiven se över nuvarande regler för att underlätta för ny kärnkraft. Syftet är att nå regeringens målsättning att Sverige senast år 2040 ska ha 100 procent fossilfri elproduktion. Kärnkraft är en viktig del i att nå det målet. Kraven på strålskydd och kärnsäkerhet ska vara oförändrat höga.

Utredningen föreslår organisatoriska och processuella förutsättningar för systemets uppbyggnad och utveckling över tid. Det inkluderar precisering av ansvar och roller för berörda aktörer i ett samlat system för omhändertagande av framtida kärnavfall och använt kärnbränsle från nya kärnkraftsreaktorer, som också beaktar behov för omhändertagande av icke kärntekniskt avfall.

I det nya förslaget till avfallssystem är kommunernas roll inte förändrad. Kommuner är platser där avfallet kan uppstå, mellanlagras eller deponeras i geologiska slutförvar. För kommuner som är aktuella för en etablering av sådan verksamhet krävs ett ställningstagande till verksamheten i ett tidigt skede. Det är självfallet avgörande för kommunerna att det finns en plan för avfallet och att denna är robust och säker. Med etableringen av den nationella avfallsorganisationen samt förtydligat statligt subsidiärt ansvar ökar förutsättningarna för att kommunerna ska kunna känna sig trygga med systemet för avfallshantering på ett övergripande plan. Sedan krävs det ett bra underlag för att kommunerna ska kunna ta ställning i det enskilda fallet.

För det fall att nya kärnkraftsanläggningar kommer att etableras i kommuner som saknar tidigare erfarenhet av sådan verksamhet lär det därför krävas att berörda kommuner bygger upp ny kompetens och kunskap på området, bland annat avseende avfallsfrågor. Det nya avfallssystemet bör dock underlätta kommunernas arbete och inte leda till några merkostnader i sig. Några ytterligare merkostnader, utöver de som konstaterades i det förra delbetänkandet, bedöms inte uppstå. Förslagen i delbetänkandet bedöms inte påverka det kommunala självstyret.

Yttrande

Karlshamns kommun har inget att erinra gällande det aktuella delbetänkandet.

Beslutet bedöms inte påverka barn, varken direkt eller indirekt i förhållande till vad barnkonventionen föreskriver gällande barns rättigheter.

Beslutsunderlag

Miljöstrateg Jesper Bergmans tjänsteskrivelse, daterad 2025-11-12
Remissmissiv - Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande - Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall
Ny kärnkraft i Sverige - ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall (delbetänkande av Kärnkraftsprövningsutredningen)

Protokollsanteckning

Charlott Lorentzen (MP) och Ted Olander (MP) begär och beviljas följande protokollsanteckning:

Vi i Miljöpartiet ställer oss inte positiva till kärnkraft, varken i vår kommun eller någon annanstans. I tjänsteskrivelser i dagens dagordning kan man läsa att även om kommunen ställer sig positiva finns det många risker och vi tycker det framgår att Karlshamns kuststräcka är olämplig för kärnkraftsetablering, på grund av att vi har dels en relativt hög exploateringsgrad längs kusten, dels höga natur- och friluftsvärden som finns längs kusten; både på land, i skärgården, till havs och i åmynningar. Vi tycker inte heller att kommunen ska framställa sig som positiva till kärnkraftsetablering innan en folkomröstning har genomförts.

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet
Kommundirektör Daniel Wäppling
Miljöstrateg Jesper Bergman